

PHÒNG CHỐNG TAI NẠN ĐUỐI NƯỚC CHO HỌC SINH TRƯỚC KỲ NGHỈ HÈ TRƯỜNG THPT HOÀNG VĂN THỤ

Đinh Văn Hùng
Trường Trung học phổ thông Hoàng Văn Thụ

Tóm tắt: Tai nạn đuối nước là một trong những nguyên nhân hàng đầu gây tử vong ở trẻ em và học sinh, đặc biệt trong thời gian nghỉ hè. Trường THPT Hoàng Văn Thụ (TP. Uông Bí, Quảng Ninh) đã triển khai nhiều hoạt động tuyên truyền, giáo dục kỹ năng sống và phòng chống đuối nước cho học sinh thông qua các buổi ngoại khóa, lồng ghép vào môn học và phối hợp với phụ huynh. Bài viết phân tích thực trạng, nguyên nhân, các biện pháp phòng tránh và xử lý khi xảy ra đuối nước, đồng thời kêu gọi sự vào cuộc đồng bộ của nhà trường, gia đình và cộng đồng nhằm bảo vệ an toàn cho học sinh trước kỳ nghỉ hè.

Từ khóa: Đuối nước học đường; kỹ năng phòng tránh; an toàn học sinh; nghỉ hè; giáo dục thể chất; Quảng Ninh.

PREVENTING DROWNING ACCIDENTS AMONG STUDENTS BEFORE SUMMER VACATION AT HOANG VAN THU HIGH SCHOOL

Đinh Văn Hùng
Hoang Van Thu High School

Abstract: Drowning accidents are one of the leading causes of death in children and students, especially during the summer vacation. Hoang Van Thu High School (Uong Bi City, Quang Ninh) has implemented many activities to promote and educate life skills and drowning prevention for students through extracurricular activities, integrating them into subjects and coordinating with parents. The article analyzes the current situation, causes, prevention measures and handling when drowning occurs, and calls for the synchronous participation of schools, families and the community to protect the safety of students before the summer vacation.

Keywords: School drowning; prevention skills; student safety; summer vacation; physical education; Quang Ninh.

Nhận bài: 20/04/2025

Phản biện: 17/05/2025

Duyệt đăng: 22/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trường THPT Hoàng Văn Thụ (TP. Uông Bí, Quảng Ninh) nằm trong khu vực có nhiều sông, suối, ao hồ và công trình tiềm ẩn nguy cơ đuối nước cao, đặc biệt vào dịp nghỉ hè. Nhằm phòng chống tai nạn đuối nước, nhà trường chủ động tổ chức các hoạt động ngoại khóa, lồng ghép giáo dục kỹ năng phòng chống đuối nước vào các buổi học thể dục, sinh hoạt Đoàn, sinh hoạt hè, và khuyến khích học sinh tham gia lớp học bơi tại các trung tâm uy tín. Tuy nhiên, tai nạn đuối nước vẫn xảy ra do công tác tuyên truyền chưa sâu, kỹ năng sống của học sinh chưa được trang bị thực chất, và sự lơ là của phụ huynh. Vụ việc thương tâm tại huyện Hải Hà (Quảng Ninh) ngày 21/5/2025, khiến 4 học sinh tử vong do bị lũ cuốn khi tắm suối, là hồi chuông cảnh báo về tầm quan trọng của việc quản lý, giáo dục và trang bị kỹ năng phòng tránh tai nạn đuối nước cho học sinh, đặc biệt trong dịp hè.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thống kê về tình trạng đuối nước

Theo số liệu thống kê, đuối nước đã cướp đi sinh mạng của 360.000 người mỗi năm trên toàn thế giới, trong đó, 90% số trường hợp xảy ra ở những quốc gia có thu nhập thấp và trung bình. Một nửa số trường hợp đuối nước xảy ra ở khu vực Đông Nam Á và Tây Thái Bình Dương.

Tại Việt Nam, theo Bộ LĐTBXH trên 2.000 trẻ em tử vong do đuối nước mỗi năm. Việt Nam là một trong những quốc gia có tỉ lệ trẻ em tử vong do đuối nước cao hơn các nước trong khu vực Đông Nam Á và cao gấp 10 lần các nước phát triển. Đáng lo ngại, hơn 50% số ca tử vong là người dưới 25 tuổi, trẻ em dưới 5 tuổi chiếm tỷ lệ cao nhất; 90% sống ở các nước thu nhập thấp và trung bình. Khu vực Tây Thái Bình Dương có tỷ lệ trẻ em đuối nước cao nhất, cao gấp 2 lần so với con số trung bình trên toàn cầu.

Tại Việt Nam, tỷ lệ tử vong do đuối nước rất cao, ở khu vực nông thôn cao gấp 4 lần so với khu vực thành thị. Đuối nước chủ yếu xảy ra tại cộng đồng, chiếm tới 77,6% (ao, hồ, sông, suối, hồ, biển, ngã xuống hố ga, hồ xây dựng, 15,8% xảy ra tại gia đình và 6,6% tại nơi khác). Đuối nước xảy ra chủ yếu vào những tháng học sinh nghỉ hè. Đáng buồn là nhận thức và hiểu biết chung về đuối nước trẻ em còn thấp. Nhiều trường hợp đuối nước trẻ em xảy ra do sự thiếu kiến thức của người lớn, bản thân trẻ thiếu các kỹ năng an toàn, nhiều trẻ em không biết bơi, mới có 30% trẻ em từ 6-14 tuổi biết bơi nhưng không có kỹ năng an toàn trong môi trường nước. Cùng với đó là sự sao nhãng, vô ý, bất cẩn của các bậc cha mẹ. Trên 50% các trường hợp chết đuối xảy ra ngoài trời

khi trẻ tắm ở ao, hồ, sông suối và tắm biển không có người lớn đi kèm. Môi trường sống tại gia đình và ngoài cộng đồng chưa an toàn, tiềm ẩn các nguy cơ gây đuối nước trẻ em.

2.2. Nguyên nhân gây đuối nước

Nguyên nhân đuối nước hay xảy ra đối với trẻ lớn tuổi do bản tính hiếu động, tò mò; đối với trẻ nhỏ do tính thích nghịch nước hoặc do sự bất cẩn của gia đình. Cho dù trẻ em không biết bơi lội hay biết bơi lội nhưng do sự chủ quan nên cũng không lường trước hết được sự nguy hiểm của tai nạn.

Ngoài ra, môi trường sống chung quanh cũng luôn luôn có những yếu tố nguy cơ rình rập gây nên tai nạn đuối nước cho trẻ em như chậu nước, chum vại, bể nước, giếng nước,... không có nắp đậy an toàn; sông, hồ, suối, ao nước,... không được rào chắn và có biển báo nguy hiểm. Hơn nữa, tình trạng xây dựng các công trình, đào bới khai thác cát, đất đá tràn lan, sự vô ý thức của con người,... đã để lại các hố ao sâu gây nguy hiểm như hố vôi tôi, hố lấy đất làm gạch ngói, hố lấy cát, hố lấy nước tưới hoa màu,... không có hàng rào cũng là những nơi dễ gây nên tai nạn đuối nước.

Tai nạn do đuối nước có thể xảy ra trong các trường hợp: ngạt nước, những người không biết bơi ngã xuống nước, hoặc trẻ em ngã cắm đầu vào chậu nước hay bồn tắm; ngất đột ngột khi vừa tiếp xúc với nước; lặn sâu dưới nước khi hết hơi không ngoi lên kịp bị ngạt; bơi quá mệt, cơ thể mất nhiệt do nước lạnh, bị chuột rút rồi ngất đi,...

2.3. Phòng tránh tai nạn đuối nước

Tránh xa những nơi sông nước nguy hiểm như: Không nên rủ nhau đi tắm ao, hồ, sông suối,... trong khi không biết bơi. Không nên đi lại, chơi

gần những nơi như: ao, hồ, sông suối hoặc bể nước, cống rãnh, miệng giếng... không có nắp đậy. Các hố ao sâu gây nguy hiểm cho trẻ em như hố vôi tôi, hố lấy đất làm gạch ngói, hố lấy cát, hố lấy nước tưới hoa màu,... cần phải tránh xa.

Trẻ em tắm bể bơi, tắm biển, tắm sông nên mặc áo phao và phải có cha mẹ hoặc người lớn đi cùng để trông coi.

2.4. Xử lý khi gặp tai nạn đuối nước

Khi phát hiện thấy người bị rơi ngã xuống nước, cần hô hoán, kêu gọi mọi người đến ứng cứu, giúp đỡ ngay từ khi nhìn thấy nạn nhân. Tuyệt đối không được nhảy theo cứu nạn nhân nếu mình không biết bơi và không biết cách cứu đuối vì bản thân mình cũng có thể bị đuối nước.

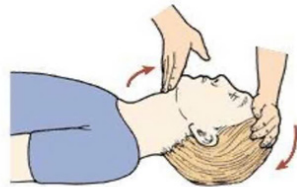
Nhanh chóng đưa nạn nhân ra khỏi nước bằng cách đưa cánh tay, cây sào dài cho nạn nhân nắm, ném phao có buộc dây thừng,... và kéo nạn nhân lên bờ một cách an toàn. Có thể ném một sợi dây dai, chắc từ bờ để nạn nhân túm lấy được dây thừng và kéo nạn nhân vào bờ hoặc cùng với mọi người vớt nạn nhân lên.

Đặt nạn nhân nằm chỗ thoáng khí.

Nếu nạn nhân bất tỉnh, kiểm tra xem còn thở không bằng cách quan sát chuyển động của lồng ngực.

Nếu lồng ngực không chuyển động tức là nạn nhân ngưng thở, hãy thổi ngạt miệng qua miệng. Sau đó kiểm tra mạch cổ, mạch bẹn xem có đập không; nếu không bắt được mạch tức là nạn nhân đã ngưng tim, phải ấn tim ngoài lồng ngực ở nửa dưới xương ức. Phối hợp ấn tim và thổi ngạt liên tục trên đường chuyển nạn nhân tới cơ sở y tế.

Nếu nạn nhân còn thở được, hãy đặt nạn nhân nằm nghiêng một bên để chất nôn dễ thoát ra.

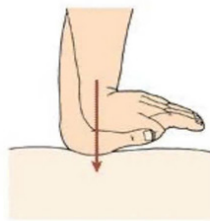
1. Đẩy đầu nạn nhân về phía sau, nâng cằm lên cho 2 hàm răng gần như chạm nhau, quan sát và lắng nghe hơi thở nạn nhân.

2. Nếu nạn nhân không còn thở, bịt mũi nạn nhân, mà dùng miệng ngậm kín miệng nạn nhân, thổi 2 hơi liên tiếp (hơi đẩy phổi)

3. Đặt tay lên vùng giữa ngực nạn nhân (giữa 2 núm vú), đặt 1 tay lên bàn tay kia, ấn xuống 30 lần, tiếp tục hà hơi thổi ngạt 2 hơi liên tiếp và ấn tay 30 lần cho đến khi có sự trợ giúp y tế hoặc nạn nhân bắt đầu cử động.

2.5. Phòng, chống tai nạn đuối nước

- Cởi bỏ quần áo ướt, giữ ấm bằng cách đắp lên người nạn nhân tấm khăn khô.

- Nhanh chóng đưa nạn nhân đến cơ sở y tế ngay cả khi nạn nhân có vẻ bình thường hoặc đã hồi phục hoàn toàn sau sơ cứu vì nguy cơ khó thở thứ phát có thể xảy ra vài giờ sau khi ngạt nước.

III. KẾT LUẬN

Trong năm học, trường THPT Hoàng Văn Thụ (Quảng Ninh) đã tổ chức tuyên truyền phòng chống

tai nạn thương tích và đuối nước ở trẻ em. Để tránh các tai nạn đáng tiếc xảy ra các thầy cô và các bậc phụ huynh cần phối hợp tư vấn, hướng dẫn trẻ em kỹ năng an toàn trong môi trường nước, dạy bơi an toàn cho trẻ em. Dành thời gian nghỉ hè cho các con đi học bơi và các môn thể thao khác nâng cao sức khỏe, hạn chế đuối nước và các tai nạn thương tích khác. Thực hiện tốt các quy định về an toàn, phòng chống đuối nước trẻ em tại gia đình, cộng đồng, khi tham gia giao thông đường thủy.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Lê Văn Xem, *Hướng dẫn phòng tránh đuối nước*, NXB giáo dục Việt Nam, 2019.

[2] Nguyễn Danh Khoa, *Giáo dục kỹ năng phòng tránh tai nạn thương tích hướng dẫn dạy bơi phòng tránh đuối nước cho trẻ em học sinh trong các cơ sở giáo dục*, NXB thông tin và truyền thông, 2020.

[3] Trần Hoàng Túy, *Phòng tránh đuối nước cho học sinh*, NXB Hồng Đức, 2023.

[4] Nguồn: <https://moet.gov.vn/tintuc/Pages/tin-tong-hop.aspx?ItemID=10217>